

Onderwerp: Mestvergisting en regelgeving

Barneveld, 8 januari 2025

Geacht college,

De SGP fractie heeft op grond van artikel 42 van de Organisatieverordening van de gemeenteraad de volgende vragen aan uw college.

We leven in een agrarische omgeving waarin veel mest wordt geproduceerd. Bovendien is er de uitdaging van voldoende alternatieve energieopwek, zonder het gebruik van fossiele brandstoffen. Die twee zaken gecombineerd maken mestvergisters aantrekkelijk. Niet voor niets zegt het coalitieakkoord 2022-2026: “We zien mogelijkheden voor monovergisters en willen bezien hoe hier meer uit te halen is.” (pag. 19).

Het verkrijgen van een vergunning voor een mestvergister blijkt echter veelal een flinke uitdaging. Lagere overheden zijn veelal niet voorbereid op hun rol en de verordeningen bevatten soms onmogelijke voorwaarden. Recent is hierover gepubliceerd in het weekblad Nieuwe Oogst. Als SGP-fractie maken we ons hier zorgen over: we hopen dat dit binnen gemeente Barneveld geen belemmering is om mestvergisting te vergunnen en te realiseren.

De regio FoodValley zet ook in op mestvergisting om duurzame energie uit mest op te wekken. “We zetten als regio een belangrijke stap richting een duurzame toekomst met innovatieve oplossingen voor energieproductie in de agrarische sector.” benadrukt René Windhouwer, wethouder in Nijkerk en regionale trekker van de energietransitie in Regio Foodvalley. Zie bijlage 1, link [Innovatie in de agrarische sector: duurzame energie uit verse mest | Regio Foodvalley](#)

De SGP is een sterke voorstander van mestvergisting om het mestoverschot te beperken. Dit is een andere benadering dan te stellen dat de mestproductie in Nederland hoe dan ook omlaag moet zoals we hebben gelezen in het magazine “Publiek Denken”. Dit magazine verschijnt kosteloos 8x per jaar voor bestuurders en ambtenaren. Deze stelling is opgenomen in een artikel over de kwaliteit van oppervlaktewater in Nederland, zie bijlage 2. Naar onze mening dienen we agrarische productie op peil te houden om zo in de voedselvoorziening te voorzien en te blijven innoveren. Agrarische productie betekent automatisch ook mestproductie.

Op basis van deze gecombineerde zaken hebben we de volgende vragen aan uw college:

1. Kunt u aangeven of er aanvragen voor de sluitingsperiode (10 oktober 2024) van de SDE-subsidie voor monovergisters binnen gekomen zijn? Zo ja, hoeveel?
2. In hoeverre is het beleid rondom mestvergisters gewijzigd met de invoering van de Omgevingswet?
3. Volstaat in onze gemeente een melding bij de Omgevingsdienst of is er sprake van vergunningplicht?

4. Is een mestvergister per recht toegestaan of is er een buitenplanse procedure nodig?
5. In hoeverre is de gemeente Barneveld voorbereid op haar rol in de vergunningverlening met betrekking tot mestvergisters?
6. In hoeverre belemmeren de voorwaarden in de verordeningen binnen de gemeente Barneveld de vergunningverlening voor mestvergisters?
7. Mestvergisting kan bijdragen aan de Energyhub 2.0 om netcongestie op te lossen. Hoe kunnen we als gemeente bij initiatieven een proactieve houding aannemen?
8. Ziet het college mogelijkheden om mestvergisting te initiëren als energiebron bij een grootschalige uitbreiding en na het verkrijgen van de SDE++ subsidie over te dragen aan een marktpartij?
9. Hoe kunnen we als gemeente het beste reageren op de wat de SGP betreft niet onderbouwde stelling die in het magazine 'Publiek Denken' landelijk te lezen was?

We zien uit naar de beantwoording van deze vragen.

Hartelijke groet, namens de fractie van de SGP,

Wout Hazeleger

Elbert Wijnne

Mest

Ook wat betreft mest is er geen goed nieuws. Het grond- en oppervlaktewater zijn zo vervuild met mest dat Nederland ook op dit punt niet voldoet aan Europese normen, aldus het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu in een recente rapportage. In bijna de helft van alle oppervlaktewater zitten nog te veel meststoffen en de concentraties fosfor en stikstof zijn op veel plekken te hoog, waardoor de kwaliteit van het drinkwater onder druk staat. Na een daling in de jaren negentig en begin deze eeuw is de situatie sinds 2012 niet structureel verbeterd. Nederland voldoet daarmee helaas niet aan

de Europese Nitraatrichtlijn. Of dat met het mestplan van minister Wiersma wel gaat lukken is volgens de Europese Commissie nog maar de vraag. In november kwam er een brief vol vragen en kanttekeningen uit Brussel. Zo wil de Commissie weten of er onderzoek is gedaan naar het effect van het verkleinen van de bufferstroken rond Natura 2000-gebieden waar geen mest mag worden uitgereiden van 250 naar 100 meter, wat extra mestverwerking en transport voor gevolgen heeft op de ammoniakuitstoot en wat de gevolgen zijn van de aangekondigde langere uitrijperiode van mest. De bottomline: de

De mestproductie in Nederland moet hoe dan ook omlaag. Beeld PxHere

mestproductie in Nederland moet hoe dan ook omlaag. Wiersma is in haar reactie aan de Kamer vol vertrouwen dat ze de vragen van de Commissie tot tevredenheid kan beantwoorden en belooft dat ze

zich blijft inzetten voor een nieuwe derogatie vanaf 2026. Het is de vraag of ze agrarisch Nederland niet blij maakt met een dooe mus, want niets wijst erop dat Brussel daarover denkt.

Ruzies met en rond NSC

De langverwachte terugkeer van Pieter de Grote heeft niet tot meer politieke rust geleid – integendeel zelfs. Omtzigt slaagde er op zijn eerste dag in de Kamer al in om zijn coalitiegenoten in de gordijnen te krijgen door zich aan te sluiten bij de oppositie met de vraag om een conceptadvies (in dit geval van de landsadvocaat) over het geplande asielnoodrecht openbaar te maken. Consequent was hij wel: Van Vroonhoven had dat bij de algemene politieke beschouwingen ook al gedaan.

Nu lukte het opzetje alleen niet.

SP-Kamerlid Van Nispen had in september ook al vragen hierover gesteld. Minister Faber reageerde toen dat er slechts gesprekken waren geweest die tot een 'onvoltooid conceptstuk' hadden geleid en zag geen aanleiding om dat met de Kamer te delen. Raar was natuurlijk wel dat er eerder volgens premier Schoof helemaal geen stuk was geweest. Er lijkt niet echt eenheid van regeringsbeleid te zijn.

De vragenstellers hadden kunnen weten dat het antwoord nu niet anders zou uitvallen. Het is te verwachten dat de landsadvocaat kritisch was over de

Pieter Omtzigt is terug in de Kamer maar of dat in de coalitie tot minder gedoe met of rond NSC gaat leiden, is nog maar de vraag. Beeld Shutterstock

voornemens van minister Faber en dat ze dat niet naar buiten wilde brengen. Dat de vraag ernaar toch kwam kan Schoof zich aanrekenen door het bij de politieke beschouwingen naar buiten brengen van de ambtelijke conceptadviezen hierover. Waarom die wel en dit niet?

En nu maar wachten op de volgende kleine of grote coalitieruzie met of rond NSC.

Energiebesparing

Stevige kritiek van de Algemene Rekenkamer aan het adres van minister Hermans van Klimaat en Groene Groei. Bedrijven en instellingen met een energiebesparingsplicht – dat zijn er meer dan honderdduizend – besparen naar alle waarschijnlijkheid minder energie dan het rijk wil. Hoewel die verplichting er al dertig jaar is, weet de minister niet goed welke bedrijven onder deze verplichting vallen en is onduidelijk hoe het zit met toezicht en handhaving. Jaarlijks zouden er voor een goede naleving 22.500 controles van omgevingsdiensten nodig zijn, maar in de praktijk zijn het er minder dan tienduizend. Aldus het onderzoek Energiebesparingsplicht 2008-2023 van de Rekenkamer. In gewonemensentaal: grote kans dat er nog steeds onvoldoende van deze verplichting terechtkomt, wat (ook) een bedreiging vormt voor de klimaatambities van Nederland.

De minister doet het enige wat ze kan: beterschap beloven. Ze erkent dat het inzicht in de opbrengsten van de energiebesparingsplicht in de afgelopen jaren beperkt was. Door een informatieplicht in te stellen voor bedrijven is er volgens haar al verbetering zichtbaar. Desondanks wil ze die plicht in 2027 'actualiseren'. Ze belooft vanaf dan ook structureel meer rijksgeld voor het toezicht.